

Sedan Jag blifwit någorlunda återställd till hälsan, efter den omtalade bröstsjukdomen, reste jag till Hernösand för att undergå Pastoral Examen. Jag war ännu wid min ankomst till Hernösand ansedd för äkta Lutheran; och ingen kunde misstänka mig för secterism eller pietism. Jag hörde att den sörsta rumlaren i domcapitlet swor åt Pastor Dylund, som då war Högmessso Predikant i Hernösand. Swad, tänkte jag, kan den predikanten hafwa gjort för illa, när han blir hatad af äkta Lutheraner?

Forts.

Anmälan.

Tidningen "Ens Kopandes Röst i Öknen" kommer att, will Gud! nästa år fortsättas af samma Redaktion och med samma praenumerations pris, 32 sk. h:ko., när praenumeration sker derecte hos Redaktion, som i förömslag afskickar den till Pränumerantens närmaste Post-Contor. När Pränumerations skedelse sker å Post-Contoren, tillägges wanligt postarswede. Piteå i November 1852.

Redaktionen.

Piteå

Tryckt hos B. N. Nygren 1852.

Tidskriften

Ens Kopandes Röst i Öknen.

 N:o 12. December. 1852.

Om första anledningen till wäckelserna
i Torneå Lappmark.

Forts. från N:o 11.

Har han måhända träffat gammel adam på det öma? Jag för min del a hörde hans predikningar med nöje: han gick på djupet af mennisko hjertat; just der träffar man och de sörsta fiskarna. Den som will lära menniskan rätt känna sin förnedring, han måste mana opp alla djeflar ifrån afgrunden; de ligga wäl och kura gömma i hjert gropen, men måste ut, som björn ur i-det, när predikanten sticker uti dem. Detta kallat werlden för skvinteri, secterism och pietism, när någon will gräfwä uti mennisko hjertats nedriga och ogudaktiga hemligheter; men Dylund sårade icke, skar och raspade icke det ömtåligen mennisko hjertat, utan widbröde det endast med sanningens udd, och ända fick han namn af Läsar predikant. Jag war som sagt är ansedd för äkta Lutheran i Hernösand, ända till dess den Latinska afhandlingen "Crapula Mundi", kom ut af trycket; då fick jag höra af samma Prost, som hade sagt till den döwende. Bruck-Patronen: "hwad är det för grubblereri!"

att wererbörande borde hafwa tummen på bgat. Den-
 samma grobianen, som swor åt Pastor Wylund, sade om
 Crapula mundi, att det war "werldens spysluga".
 Så när hade jag sagt, att Ikaelsen är träffande, eme-
 dan spyslugan är lesiwande, men det han seyr på är ett
 ruttit as. Hvad Christendomen beträffar, fick jag icke
 lära något widare i Herneöfand. En aften sång predi-
 kade jag, innan afresan, men den aften sången behaga-
 de icke mången, ty den smakade af pietism. Dock må-
 ste jag nämna, att Biskop Franzen gillade min predi-
 kan.

Om wintern 1844 kem jag till Asele Sappmark, i e-
 gentlap af wissitator. Här träffade jag några Läsare,
 som woro af det mildare släget; ibland dem war en
 Sappsläka wid namn Maria, som öppnade hela sitt
 hjerta för mig, sedan hon hört altartalet. Denna en-
 faldiga flicka hade erfarenheter i wadens ordning, som
 jag alldrig haee hört förut. Hon hade wandrat långa
 wägar, för att söka ljus i mörkret. Under sina wan-
 dringar hade han slutligen kommit till Pastor Brandel
 i Mora, och när hon för honom öppnade sitt hjerta, så
 löste han twiilet: hon kom genem honom till den les-
 wande tron. Och tänkte jag: här är nu en Maria, som
 sitter wid Jesu föter.

Och nu först tänkte jag, nu ser jag wägen, som les-
 rer till liwet, den har warit fördold till dess jag fick
 tala med Maria. Gennes enfoldiga berättelse om sina
 wandringar och erfarenheter gjorde så djupt intryck på
 mitt hjerta, att det lysnade äfwen för mig: jag fick denn-
 na aften, som jag tillbragte i sällskap med Maria, tänka

en försmak af Himmelens glädje. Men Presterna i A-
 sele kände icke Marias hjerta, och Maria kände äfwen
 att de icke woro af detta sårhuset. Jag skall komma
 ihåg den fattiga Maria, så länge jag lefwer, och hopp-
 pas, att jag träffar henne i en ljusare werld på andra
 sidan om grafwen. När jag återkom till min Söfäm-
 ling i Karenuando fingo mina predikningar en högre säga-
 Grälsarens liknelser i Swangelterna utfördes i liknelser;
 deraf upkom en owanlig mystic sm, som hade en för-
 derlig werkan på åhörarenas hjertan. De bezeugo i
 början nästan ingenting af hela predikan; men det lys-
 nade småningom. Wissa förblomerade ord och talesätt,
 fastnade i minnet. I början gjorde de gäck af liknelser-
 na; men emedan orden läto besynnerl ga, kunde de icke
 så snart glömmas. Den ena berättade de liknelsen och
 en annan berättade en annan liknelse för de hemmawa-
 rande: man skrattade och funderade hvad allt det der-
 skulle hafwa att betyda. Slutligen blef en och annan
 orolig, utan att weta hwarföre hemliga rysningar ge-
 nomifade hela organismen. Man började att känna hjer-
 tat öm, hårdt eller upblåst, och en och annan kom till
 Prestgården, efter Gudstjensten, för att begära råd och
 upplysning i andeliga ämnen. Detta hade aldrig härdt
 förut, att någon andelig bekymrad själ hade kommit till
 Presten för att begära upplysning och tröst.

Jag måste i början gå mycket warfamt till wäga med
 dessa borttappade får af Israels hus. Nästan tygg
 och owan wid den rätta får: Ikaelsen, förelarade jag
 för de bekymrade ett och annat ställe ur Bibeln, som
 afsmälade deras själar tillstånd; försäkrande att den helige

Ande börjat sitt verk i deras hjertan: att de borde flitigt pröfwa sitt hjerta efter Guds ord och bedja Gud om nåd och hjelp i deras andeliga nöd, samt tillade stilligen: att den, som ett godt verk i dem begynt hade, kunde och wäl fullbordat. o. s. v. Någen försäkran om Guds nåd och syndernas förlåtelse wågade jag icke meddela dem, ty jag blygdes wid mig sjelf, och wågade icke blanda mig i den Hel. andes verk, af fruktan att jag kunde skämma bert alltsammans, em jag befordrade en allt för tidig försökning.

Deßa förkännningar af wäckelsen wisade sig först om wintern 1845. I början hade nemligen frögarna tagit sin mathis ur skolan; och deras exempel följdes af fullhunnarne. De wågade icke komma till kyrkan, när det hördes så försäkradt. Lagpredikningarne dånade från Sinai berg så försäkradt, att gammal Adam blef försäkradt. Somliga sade: "han predikar i vredes mode," andre sade: "ni se ju att han är wriden. Jefe desto mindre måste både frögare och fullhundar småningom krypa in i kyrkan igen. Ty när några wäckta började uppbera sig i församlingen, så fann jag snart, huru litet en ensamman Prest kan uträtta i en widskräkt församling, som är nära 20 mil lång. Jag uppmintrade derföre de så wäckta, som redan funnos, att verka på sina gronnar, och förklarade för dem liknelsen om tjenarena, som hade fått olika pund att handla med, huruledes denna liknelse borde andeligen förstås och utföras i Christelig werksamhet för sina willsefarande bröders upplysning och förmaning till bättring. Derigenom börjades nu disputer emellan wäckta och sorglösa i andeliga

ämnen. Och ehuru de så wäckta, som funnos, blefwad illa tilltygade af den sorglösa hopen, dels med smådelsver och Källeord, dels och stundom handgripligen tillrättawisade med knutråshwar; så måste dock de sorglösa hopen harmfen och förbittrad lemna iagen till kyrkan och afhöra predikan. Der dånade den skarpa lagen från Sinai berg: der utmalades den egudaktige syndarens tillstånd så, att hwar och en kunde känna iagen sig. Der woro semliga röda som paltar i synen, semliga nästan mörka eller kolswarta; men några egentliga rop eller högljudda snyftningar hördes ännu icke i kyrkan (ty den Helige ande war ännu icke då på färde) och något rätt förkrosadt hjerta fanns ännu icke i hela församlingen. Men nykterhets saken började gå framåt, då den släckars Pehr Jenson Pilto, som warit ensam i sina Nykterhets funderingar i 2 år, och under tiden blifwit både hädad och försmädad af frögare och fullhundar. Om wintern 1844 sät han några personer på sin sida, då det äfwen blef drägligare för honom att bära sitt kors i tålamod. Som sagdt är, glesnade afhörens på kyrkans hänkar i början, då det började låta allt för strängt, men till slut om wintern 1846 började Folk från alla kantar att strömma till kyrkan. Wid större högtider blef kyrkan så full, att den för omtalade flokaten och stor frögaren Herr Jonas Grape, genöfwerdig i äminnelle, icke slapp ut ur kyrkan under predikan, såsom hans sedwänso war; ty han hade ingen frid att afhöra predikan, utan satt merändels utan för kyrkan och rökte sin pipa under Guds tienst. Sturdom tog han sig och en klunk ur flaskan, uti sin harm deröfwer att

hans stinkande Getabockar nu började bära ull i stället för getaragg. Han måste nu, när alla gångar i kyrkan och hela Choret full proppades med folk, sitta stilla i klockar bänken och höra på predikan, hwarest äfwen hans andeliga och mörta skuggfigur utmålades så på tydligt, att hela Församlingen wände sina blickar till honom.

Twå gånger hade några Församlingens medlemmar sett de swarta foglarna sittande på klockarens axlar, och stoppande sina långa näbbar i hans bron plockade de hwarje korn af den heliga säden, som såddes — förgäfweres — förgäfweres på lastens, girighetens och snålhetens förtrampade wäg.

Wi komma nu till det underbara i historien om wätselserna i Torned Pappmark. Men innan wi gå att berättade de sedda undren, måste wi förutskicka några Psykologiska studier. Naturligtwis kunna wi icke förklara de sedda synerna och uppenbarelserna på annat sätt, än med tillhjelp af Fysiologien, hwilken är en del af Läkare konsten. Det kan icke vara meningen att anställa en widlyftig Fysiologisk och Psykologisk undersökning, ehuru nyttig en sådan undersökning kunde vara för bebringande af upplysning i saken. Wi måste åtnöja oss med framställandet af wissa förut bekanta facta.

Fortf.

Cleri Comitialis Circular 1851.

Detta Circular skall förmodligen vara summan af Ståndets Politiska och Religiösa öfvertygelse. Det är der-

före af mycken wirt att lära känna denna det heliga Ståndets öfvertygelse, både i Politiskt och Religiöst hänseende. Att numera afledne Erkebiskop Wingård är författaren till detta Circular, kan synas af orden, pag 13. "Wöder! den hämnade, som från detta rum nu talar till Eder, den Swenska kyrkans Representeranter, är bruten af ålderdomen och ansträngningen i de hwärf, hwilka det behogat Församlingens öfwerherde, att lägga på dessa alltid swaga, nu swigtande flutdror". — "I Trons Läror, uppfattade i Swenska kyrkan, har jag varit och är uthållig in i döden". Wisserligen är den döda tron stark, men som denna Erkebiskopens tro alldrig varit uti något eldprof, så borde den lärda egaren icke hafwa talat så stora och uåta ord. Han borde hafwa tagit en liten warning af Petri fall, i synnerhet då såsom Wäldike påstår, twå tredjedelar af nu warande Lutheraners tro sitter i förståndet, och en tredjedel i wiljan. Petrus försäkrade äfwen före fallet, att han skulle vara trofast intill döden; men när hans starka tro skulle sättas på prof, då war han färdig att uttala en stor lögn; det blef då uppenbart, att hans starka tro war ett sjelfbedrägeri. Man wet att Erkebiskop Wingård war en slags politikus. Ingolunda war Religionen hans hufwudsak: han war mera fast i werlden än någon andans man bör wara. Hans hufwud passion war ett sträwande att befästa Presteståndets anseende och politiska magt. Han kunde således icke wara Nationalismen tillgifwen, hvars bekännare wilja utesluta Presterna från Representationen, för att så regera sselfwa. Men äfwen Läseriet och Pietismen war förhållig, hwil-

let kon synas af andan och tendensen i Circuläret. Må
 hända syfta äfven följande ord på Rikshärens: "Jag af-
 tar icke en tro, som kallar sig beständig, med modifica-
 tioner". Det synes af dessa ord, att Erkebiskoppens tro
 ingen förändring har undergått. Han har hållit allt detta
 ifrån sinuingsdom. Han har alldrig behöft ångra sitt e-
 get verk, eller undergå någon sinnessförändring, eller
 födas på nytt. Detta kan synas af det uttrande, som
 han låt undfalla sig i Presteståndet, då han war på
 vägen att blifwa Penad af folket. "Jag har gjort räk-
 ning med mitt samwete, men kan icke finna något för-
 hållande i min lesnad, som skulle berättiga Folket till ett
 sådant beteende". Erkebiskopen hade således gjort räk-
 ning med sitt samwete, men han kunde icke finna en en-
 da swart fläck derpå: hans samwete war rent som gull.
 Han kunde icke erindra sig huru, när och på hwad sätt
 han hade föröndat sig emot folket. Icke en adug den
 omsändigheten, att folkmassan kunde blifwa så förwillad,
 att den, för en sup eller par, kunde förmås att begå de
 största excesser, kunde wäcka Erkebiskoppen ur hans dö-
 la, eller förbrömmen till besinnning, huruledes han, såsom
 kyrkans första man, hade låtit folket upwäxa i sin na-
 turliga råhet och moraliska förblindelse. — Man kan
 icke wänta, att en man, som grubblar mest på det werlds-
 liga, (hans egentliga diktan och traktan war en icke
 politisk) skulle omfatta en tro med "modificatio-
 ner". När hjernan är fullproppad med Theologisk lärs-
 dom och hjertat ligger insvept i den döda tronns böms-
 ull, kan man icke gerna undergå någon sinnessförän-
 dring eller så någon annan öfwerlygelse än den, som

blifwit från barndomen inpuddrad i peruken. Ut inled-
 ningen af Circuläret, säger sig Ståndet "uppfylla en stor
 pligt, då det i skillemessans stund samlar sig för att
 akta på tidens tecken". Föremålet för denna artikel må
 således blifwa, att betrakta: Huru Presteståndet af-
 tar på tidens tecken. Preste Ståndet borde framför
 andra Stånd emottaga warningar och lärdomar af ti-
 den; men af förefrisna Circulär finner den opartiske
 granskaren, att Ståndet blifwit förgäfwes waruadt af
 tidens tecken. Ståndet har icke lust att följa med sin
 tid, emedan den allmänna tids andan är rewolutio-
 när och afswogt stånd emot Prester i allmänhet. Icke
 heller har Ståndet förmåga att höja sig öfwer tiden
 eller sätta sig öfwer den mörka och orolliga ande, som
 flyger genom tiden med örnawingar: (der åteln är, de
 församla sig och örnarne). Icke har Ståndet förmåga
 att gå före sin tid och blifwa tids andans ledare.

Ståndet är icke älskadt af Folket, emedan Folket icke har
 fått något andeligt godt af Prester, för sina stora upp-
 offringar. Ståndet är icke omtyckt af de bildade klasserna,
 emedan dessa äro merendels fritänkare och Presthatare.
 Presteståndet är nu mera än någonsin tillbakafatt i
 den allmänna opinionen. Det har ingen aktning af de
 bildade, intet förtroende af Folket. — Endast Regerin-
 gen måste hålla god min i magert spel med Prester, emedan de
 behöfwa hwarandras hjälp. Presteståndet
 måste sluta sig till Regeringen, emedan det af den rewolu-
 tionära tids andan icke har någonting godt att wänta.

Regeringen måste å sin sida taga Ståndet under sin
 wingar skugga, för att — få någon hjälp i bewillnings

wäg. Men huru länge tror Ståndet sig kunna försva-
ra sin politiska Existens? Ut förenämde Circulär, pag. 11, finnes följande bewis
på Ständets medvetande af sitt förhållande till Tids-
andan: "Tidsandan, uttrar Ståndet, hatar allt tvång
äfwen det Religiösa och moraliska". Men hwars
före hatar Tidsandan allt tvång? Swarsöre vill
Tidsandan afsludda sig alla band? Tidsandan hatar tes
te blott det Politiska tvånget, som Regeringarne lägga
på Folket, utan äfwen det Religiösa och moraliska tvåns-
get, som Presterna will lägga på Folket. Monne icke
Ståndet sjelft ward anledningen till detta tvångshat?
En af Ständets ryktbaraste medlemmar har uttrat: "wi
äro kallade till frihet, säger Apostelen; det will säga till
tankens frihet, till lefwernets frihet, lagbunden endast
genom Gud och vårt samwete" (Tegners: fyrtotal)
Din denna Bibeltolkning är riktig, så så icke Preste-
ståndet lägga band på den moraliska och Religiösa fris-
hetens Tidsandans hatar allt tvång, emedan den will
tänka fritt. Ståndet har wid flera tillfällen welat läg-
ga band på tankens frihet. Skädes här icke förmissat
tänka fritt. Huru skall man förstå Tegners ord: "wi
äro kallade till tankens frihet." Tidsandan hatar allt
tvång och säger: "låt oss funderlita deras bojer och
tafta deras band långt från oss." Ps. 11: 3.
"Detta frihets rop är Tidshvarfrets löfen.
Mon icke Ståndet sjelft hafwa gifwit första anlednin-
gen till Tidsandans hedniska rop? Om wi icke allt för
mycket bedraga oss, så sinnas inom Ståndets egen klubb
icke så få medlemmar, som wilja tolka Apostelens ord
egenlignad i qvifv någon st — De vilj reguli stragulat

på samma sätt som Tegner. Alminstone, har Altonbis-
det försäkrat, att sidre delen af den bildade allmänhe-
ten håller med Tegner, och icke så få Prester heller. "Wi
äro kallade till frihet," så säger Apostelen, men Tegner
säger: "till tankens frihet och i. o. lefwernets frihet, lag-
bunden endast genom Gud och vårt samwete". Dessa
Fritänkareord klinga förträffligt i Tidsandans öron,
"som hatar allt tvång, äfwen det moraliska och Reli-
giösa".

Widare heter det i Circuläret pag. 11: "Presteståndet
anses som uttrycket af detta, (det moraliska och Religiö-
sa tvånget) och derföre såsom ett hinder, hvilket bde
horttagas, när människorna hinnit till det fullkomliga
sjelfmedvetandet". Dessa ord wisa, att Ståndet kommit
till det fullkomliga sjelfmedvetandet af sin ställning till
Tidsandan. Men huru har nu Ståndet försökt att
motverka den hedniska Tidsandan, som hatar allt tvång,
som will afsludda sig alla band? — Ståndet har wisser-
ligen försökt att lägga band på tankens frihet, när den
na urartat till fritänkari. Men genom hvilka medel
har ståndet welat taga förnuset till fånga under tron-
bdno? Har Ståndet på öfwerlygelsens wäg försökt att
wederlägga Nationalismens fräshwanden, att afsludda sig
alla Religionens band? Har Ståndet på deduktionens
wäg wisat de slutliga sidsiderna af det uppenbara Reli-
gions föraktet, som nu är rådande öfwer allt ibland de
bildade klasserna? uti Circuläret tasas om tron och
wantron — om indifferentismen och Löseriet; men
genom hvilka medel har ståndet försökt att motverka
indifferentismen? Historien skall gifwa oss den upplysning

gen, att då Prästerskapet saknat den moraliska krafsten, att på Öwertygelsens väg wedertägga Rationalismens försök att göra den Lutherska Läroformen mistänkt, så har Ståndet velat sätta den werldsliga Lagens handkläffwar på förnufvet, lika som Ståndet will quäsa Pietismen med bojer och handkläffwar. Det will säga: Länsmän och Hiskalen måste nu förswara den lära, som Prästerna predika. Länsmän och Hiskalen skall nu taga förnufvet till fånga under trons lydno, enär Prästerna icke mäta sjettra förnufvet. Länsmän och Hiskalen skall äfwen lägga band och bojer på hjertats känslor, som wilja yttra sig fritt uti Läseriet och Pietismen. Länsmän och Hiskalen skall nu taga fast förnufvet och hämma hjertats rörelser, enär Prästerna icke orka hålla fast någotdera. Alltså skall både förnufvet och hjertat sjettras med lagens jernkedjor. Hur länge orer Ståndet, att detta Påswiska sätt att predika Evangelium skall bära sig? Christendomen har ifrån början gjort sig gällande på Öwertygelsens väg, men nu will det Påswiska Prästerskapet predika Evangelium med eld och swärd, med den werldsliga lagens magt. Ut Tidsandan hatar detta yttre twång, hwaraf Prästerskapet är ett lefwande uttrval, det kan man icke undra på; men att denna anda äfwen hatar det inre twånget, den moraliska nödwändigheten, det Religiösa bandet eller det jernris, hwarmed Kristus regegar hedningarne, det har sin grund uti den obfoluta frihetsbanda, som Filosoferna först predika från kathedern, och de hedniska eller Witsliga Frihetshjeltarne sedan utminutera i Tidningarne.

Ståndet säger widare pag. 14: "När derföre betta

Stånd med owilja ses i Representationen, när det ofta får Uppbära smälet för dess ståndaktighet i wisdom om kyrkans och samhällets bestånd." Det ser ut som skulle Ståndet hafwa blifwit en martyr för sin ståndaktighet i Treua. Men hwad wården om kyrkans bestånd beträffar, så tyckes Ståndets egna intressen hafwa blifwit bättre wårdate, än kyrkans och Stotens bestånd. Prästeståndets privilegier äro ett bewis på Ständes omtanka om sin lekamliga bergning. Widare heter det på samma ställe: "När dess verksamhet och aufseende nedfättes i swaglad, och sådant utprepas i sällskaps kretsar." (Prästerskapets aufseende nedfättes icke för Chrestendomens skull, utan för dess enwiskhet, att fortkarande wilja de taja i den werldsliga magtens utöfning. Swarföre will icke Prästeståndet gifwa ifrån sig den Kongl. Stattkammarrens Spann nycklar, och åtnöja sig med Himmelrikets nycklar? om Prästeståndet råkat i misgattning uti den allmänna opinionen, så är detta en följd af Prästernas egenlyttiga sträfswanden, att förswara sitt Ständs jerdissa förmåer. Det är ingenting annat än ambition och egenlytta, som drifwer Ståndet att wilja deltaga uti den werldsliga lagslifningen, och för dessa nedriga Passioners tillfredsstillande, hwilla det icke kan dölja för werlden, får det nu lida smälet. Men huru har Prästeståndet utöfwat sitt Evangeliska Predikare kall, när Tidsandan will affludda sig alla moraliska och Religiösa band? måste icke deraf följa, att Guds ord är kallt och dödt i Prästernas mun. Det har ingen kraft, att utdrifwa den djefwulsta tidsandan ur Folkets hjertan. Nu är tids andan sådan, att den ha-

tar allt tvång, äfven det moraliska och Religiösa; huru
 hvarva Prästerna predikat Evangelium, när Tidsandan
 är sådan, att den vill afslutda sig alla moraliska och
 Religiösa band? Det ser ut, som skulle Guds ord haf-
 va föderadt all kraft, att emvända, förbättra och re-
 nyttslöda mennisko hjertat. Hvilken är skulden dertil,
 att den djefwulsta Tidsandan fått ett sådant infly-
 i världen? Om Ståndet nu wille aktia på Tidens tecken
 borde det inse, att det icke står rätt till hwarfen med
 kyrkan eller Staten. Den djefwulsta tids andan hetar
 med omflörtning och förstöring. Och borde icke Präster-
 na nu långa sina hufwuden i blöt, för att motwerka
 denna förstörande mordengel, som flyger genom tiden?
 Men det upprepar sig snart af Circulärens inquisitors
 anda, att Ståndet mindre fruktar för den Tidsanda,
 som hatar allt tvång, än för Pöseriet och Petismen,
 hvilken Ståndet hatar af hjertans grund. Den Tids-
 anda, som hatar allt tvång, hetar nu, att afslutda sig
 alla moraliska och Religiösa band: den hetar att bryta
 ut i Revolutioner och blodbad; men Presteståndet har
 icke tagit warningar af historien. Det kommer icke i
 hägg, huru det gick med Prästerna i Jörenssets Herr-
 deme. Det besinnar icke, att en Jörenssets Religion kan
 stiftas ännu en gång i Europa; att så wäl den Cathols-
 ska, som Lutheriska Lärnan kan blifwa afsläffad, så snart
 Revolutionerna kemma riktigt i gång; och då kan det
 gälla Prästernas egen nakte, om de wäga låta upp mun-
 nen till den Evangeliska Lärans försvar. Men Pre-
 steståndet har genom sina inquisitoriska åtgärder bidrag-
 git till den olycksbringade Tidsandans utveckling. Det

har nu ådragit sig de bildade Ståndens misaktning,
 för sina inquisitoriska åtgärder emot Nationalismens
 anhängare. Det har äändra sidan bjudit till: att kwäsa
 alla Dietistiska ibvelser, hwarigenom maskan af Folket
 blifwit lemnad i sin naturliga råhet; ut andeligt inbr-
 ter och moralisk förblindelse.

Folkets hjertan och sinnen hafwa derigenom blifwit
 bortwända ifrån det andeliga till det werldeliga; ifrån
 andeligt swärmeri till weltligt swärmeri. Det kan när
 som bäst uppretas till Politisk fenatizm. Och då kan
 det lätteligen hända, att Prästernas hufwuden bäras
 på pikar genom hufwudstadsens gator; men så förblindade
 är Ståndet af sin Egoistiska Passion, att det icke kan
 ana ett sådant utbrott af Tidsandan. Det ogudaktiga
 folket, hvars sedeförderf i Hufwudstaden blifwit anmärkt
 af Rikens Ständer, har ingen aktning, kärlek eller
 förtroende till sina Själsförsjare. Men är det endast
 i Hufwudstaden, som sedeförderfret är rådande?

fort.

Frattelser från föregående nummer.

N:o 1 sid. 7, 11 raden står försona, läs: förswara;
 sid. 13, nederst på sidan, står: skulle de förpassa, läs:
 skulle det förse; N:o 2, sid. 31 raden 9, nedifrån står:
 änkna, läs: ännu; N:o 3, sid. 47 raden 4 nerifrån, står:
 hota, läs: hata. N:o 4, sid. 57, rad. 3 nedifrån, står:
 den maskan, läs: den raa maskan; sid. 59, rad. 5, står:
 föll på att stena, läs: höll på att stena; sid. 63, rad.
 12 uppifrån, står: revolutions föraktet, läs: Religions
 föraktet; sista sidan, andra raden uppifrån, står: sären

blifwa hotade, läs: sären blifwa hatade N:o 5, sid. 71, rad. 9 uppifrån, står: när han blir hotad, läs: hatad, och rad. 13 står åter: hotad, läs: hatad, sid. 79, rad. 4 nedifrån, står: nemligen, läs: wansligen; sid. 80, fö. sta raden, står lusten, läs: lusten; och rad. 8, äfwen, läs: öfwer. N:o 6, sid. 82, rad. 16 nerifrån, står lautar, läs: lustar; sid. 88, rad. 2, står: borungar, läs: konungar; sid. 92, raden. 5 uppifrån, står falska andan, läs: falska Åran. N:o 9, sid. 139, rad. 6 nerifrån, står: repiterad, läs: remitterad; på nedersta raden står: 1/2 mil, läs: 11 mil.

Anmälan.

Tidningen "Eus Hopandes Röst i Öknen" kommer att, will Gud! nästa år fortsättas af samma Redaktion och med samma prænumerations pris, 32 sk. 6 ko., uår prænumeration sker directe hos Redaktion, som i ko 8-omslag afskickar den till Prænumerantens närmste Post Contor. När Prænumeration sker å Post Contoren, tillagges wanligt postafwärd. Piteå i November 1852.

Redaktionen.

Piteå

Tryckt hos N. N. Nygren 1852.

Eus Hopandes Röst i Öknen.

N:o 1. Januari. 1852. 2 Årg.

(Anfänt)

Till Hopandes Rösten.

Mot "nybökren" hafwa, som man wet, blifwit anförda mer eller mindre wigtiga gravamina Och huru skulle böcker, skrifna för millioner i de adrawigtigaste ämnen, kunna undgå all granskning, då enhwar har sitt eget hufwud och hjerta, tycke och smak. Med all billighet i domen och affende på den menssliga skröpligheten hos dessa böckers författare, har dock Swenska kyrkan länge yttrat billiga klagomål öfwer den brist i Swangelisk mognad och klarhet, som på sina ställen, särdeles i nya Katechesen och Handboken, wisat sig. Nya Psalmboken är utan twifwel bäst, ehuru ock der sänre Psalmer eller werfar finnas, dem Thomander och Wieselgren m. fl. betydligt bättrat. Ett slags försök att omskrifwa Psalmboken har Prosten Joh. Dillner efter sin smak och känsla företagit. Här införes, på begäran, ett prof deraf, som wisar, huru olika förf. kunna olika uttrycka samma ämne. Med nöje införa wi detta prof och tro på goda wåra läsare dermed ett nöje, helst om de wilja jemnföra denna omarbetning med sjelfwa Psalmen N:o 137.